

Nu skall vi inte skriva under med en penna längre utan signera digitalt!

Tomas Klason

15 november 2022, uppföljning 2 maj 2023, uppföljning 7 november 2023, uppföljning 10 mars 2026

Signaturer och sigill

- Signatur är något en person har och gör underskrift med
- Sigill är för organisationer, städer och länder
- Vi skall huvudsakligen befatta oss med signaturer här

Signering/underskrift, olika tekniker

- Med penna på papper
- Rita på datorskärm
- Digital signering där tex BankID är inblandat

- Överhuvudtaget är texterna om detta mycket svårlästa.
- Och ibland mer eller mindre undvikande

Två huvudpunkter i dag

- Gratistjänster för privatpersoner
- Validering

Gratistjänster, exempel

- [Ebox \(min.ebox.nu\)](http://min.ebox.nu)
  - Digitalsignering.com
  - Elektronisksignering.se
- [Kivra](#)
- [Aatos](#)
- Diverse med gratis provperioder

Validering

- Validering av digitala signaturer har fått större utrymme i informationstexterna.
- Robustare validering nu i pdf-läsare, Adobe Reader, Okular mfl

Länkar till viss info

- Googlesökn: [verifiering av digitala signaturer](#)
- Googlesökn: [kan ett digitalt signerat dokument vara lokalt lagrat och ändå vara aktiverat för långtidsvalidering](#)
- [Myndigheten för digital förvaltning om eIDAS](#)
  - [eIDAS](#)
- [EU-projektet Esig/DSS](#)
- TellusTalk, min eBox: <https://tellustalk.com/faq/kan-man-validera-vara-signerade-dokument/>

Visa validering

- Visa exempel på validering på olika sätt, pdf-läsare, eBox egen, [EU-demoverktyg](#)
  - [Länk till EU:s demonstrationsverktyg](#)
  - eBox-signering
  - Penneo-signering
  - Solhem 2022, 2026 Ebox, någon gammal, Solhem 2021
- Visa vad [DIGG har att säga](#)

Potentiellt olika livslängd på signaturen

- Peka på LTV resp LTA i exemplen

Olika säkerhetsnivå på signaturen

- Eidas-direktivet
  - [eIDAS \(electronic IDentification, Authentication and trust Services\)](#) är ett EU-direktiv (910/2014) om detta
  - Enkel elektronisk underskrift (art 3/10)
  - Avancerad elektronisk underskrift (art 3/11)
  - Kvalificerad elektronisk underskrift (art 3/12)

- Digitala signaturer bra för korta överenskommelser som hyra ut sommarstugan
- Nog mindre bra för närvarande för dokument som skall arkiveras under avsevärd tid tex protokoll eftersom det inte i de tjänster och regler jag besökt framgår på ett tydligt sätt vilka villkor man aktiverat vid signeringen som påverkar livslängden och om det krävs åtgärder under tiden för att möjliggöra validering under avsevärd tid framåt.